

Μαρτυρίες

της Αγγελικής Βαρβεράκη

Σήμερα είναι και για μένα μεγάλη τιμή να παρευρίσκομαι στην απονομή του «Βραβείου Γυναικείας Κοινωνικής προσφοράς» στην κ. Μάτσα.

Πραγματικά δεν ξέρω αν αυτό το βραβείο ή οποιοδήποτε άλλο βραβείο μπορεί να δείξει το μέγεθος του έργου και την προσφορά της στην κοινωνία.

Πέρα από εξαίρετη επιστήμονας είναι, πάνω από όλα, Άνθρωπος με Α κεφαλαίο και δεύτερη Μητέρα μας. Γιατί τόση αγάπη, κατανόηση, ενδιαφέρον που πήραμε από το πρόσωπο της και από τους θεραπευτές μας, μόνο μια μάνα τα δίνει.

Έχω ολοκληρώσει το πρόγραμμα του 18 ΑΝΩ εδώ και 11 μήνες και πέρα από τη δική μου απόφαση και θέληση να φύγω από τον κόσμο των ναρκωτικών η κυρία Κατερίνα και οι θεραπευτές μας ήταν οι καταλύτες και οι συνοδοιπόροι στο δρόμο της απεξάρτησης μας.

Έχουν περάσει 3 χρόνια από τότε που ζήτησα βοήθεια στο 18 ΑΝΩ, κουβαλώντας το βάρος της αποτυχίας από προηγούμενες προσπάθειες σε άλλα προγράμματα.

Στην πρώτη φάση, της ευαισθητοποίησης, βρήκα ανθρώπους που ένιωθα πως μπορούσα να επικοινωνήσω, που σέβονταν τη διαφορετικότητα και τις ιδιαιτερότητές μου. Ανθρώπους - θεραπευτές που προσπαθούσαν να μου δείξουν το δρόμο να συνεχίσω να αγωνίζομαι να μείνω καθαρή, ώστε να μπορέσω να περάσω στη δεύτερη φάση της θεραπείας μου, στο κλειστό πρόγραμμα.

Όταν μου είπαν ότι η κλειστή φάση θεραπείας αποτελείται από δύο δομές το «Μεικτό» (στο οποίο συμμετέχουν άνδρες και γυναίκες) και των «Γυναικών», την οποία μου πρότειναν να πάω επειδή θα ήταν καλύτερα για μένα, αντέδρασα.

Και δεν αντέδρασα τυχαία, ήμουν κορίτσι που προσπαθούσε να απαρηγηθεί το φύλο του. Ήμουν γυναίκα που υποτιμούσε τις γυναίκες.

Η ανισότητα που κυριαρχεί ανάμεσα στα δύο φύλα με είχε κάνει να αντιδρώ ρατσιστικά, όπως η κοινωνία στις γυναίκες και ρατσιστικά ως προς τον ίδιο μου τον

Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής Μονάδα Απεξάρτησης "18 ΑΝΩ"

Ευάλυτοι πληθυσμοί,
εξαρτημένες μητέρες και τα παιδιά τους

Δίκτυο Υποστήριξης
Εξαρτημένων Μητέρων και των Παιδιών

εαυτό. Είναι πολύ δύσκολο για μια γυναίκα που βιώνει όλη αυτήν την ανισότητα και την υποτίμηση από μια ολόκληρη κοινωνία να μπορέσει να σπάσει αυτό το καλούπι όπου την έχουν βάλει και το οποίο έχει αποδεχτεί από μικρή ηλικία.

Και είναι ακόμα πιο δύσκολο να την αποδεχτούν και ως άνθρωπο που έχει λόγο, που παίρνει πρωτοβουλίες, που διεκδικεί και αγωνίζεται ισότιμα αναγνωρίζοντας τη διαφορετικότητα της, και όχι ως υποδεέστερο αλλά ως ισότιμο μέλος αυτή της κοινωνίας.

Μπαίνοντας στην κλειστή φάση των γυναικών συνειδητοποίησα, πως με την ψεύτικη επανάσταση μου, μπαίνοντας στον κόσμο των ναρκωτικών όχι απλά έχασα το λόγο μου, την ύπαρξή μου, αλλά εγκλωβίστηκα ακόμα πιο πολύ σε μια κατάσταση όπου σκότωνα τον ίδιο μου τον εαυτό.

Αυτούς τους 8 μήνες που παρέμεινα με άλλα 16 κορίτσια είδα τον εαυτό μου στο πρόσωπο τους, μπόρεσα, με τη βοήθεια τους και την βοήθεια των θεραπευτών μου, να αλ-λάξω την εικόνα της Άντζελας της δυνατής, του

αγοροκόριτσου, και να μπορέσω να τις εμπιστευτώ και να μοιραστώ μαζί τους πράγματα και καταστάσεις, που δεν θα γινόταν σε άλλη περίπτωση (δηλ. αν ήμουν στο μεικτό, μπορεί και να μην το έκανα ή θα το έκανα με πολύ δυσκολία). Στο πρόγραμμα αυτό βρήκα την κατανόηση και την αγάπη που μαλάκωσε τη ψυχή μου και με έκανε να αποδεχτώ τα καλά μου στοιχεία και να προσπαθώ να αλλάζω τα άσχημα. Αυτή τη στιγμή, αν με ρωτούσε κάποια κοπέλα ποια δομή θα την βοηθούσε πιο πολύ, θα της έλεγα με σιγουριά πως ένας χώρος που θα αποτελούνταν αποκλειστικά από κορίτσια, όπως το κλειστό των Γυναικών του 18 ΑΝΩ, είναι αυτός που θα της δώσει τη δυνατότητα να ανακαλύψει τους λόγους και τις αιτίες της εξάρτησης της, να βρει τον εαυτό της, να τον ξεδιπλώσει, να τον αποδεχτεί. Γιατί στα πρόσωπα των άλλων κοριτσιών θα δει τον εαυτό της, θα τον κατανοήσει και θα μπορέσει να συνεχίσει κάνοντας πράγματα στη ζωή που δίνουν νόημα και την ομορφαίνουν.

Μιλώ με πολύ ζεστασιά και αγάπη γι' αυτό το χώρο, για τις θεραπεύτριες μου και τις νοσηλεύτριες που ό,τι κάνουν, το κάνουν με πολύ αγάπη για μάς.

Όσο όμως και να αποδεχτείς τον εαυτό σου, πηγαίνοντας στην κοινωνική επανένταξη, καλείσαι όλα αυτά που έχεις πάρει από το κλειστό να τα κάνεις πράξη και να έρθεις αντιμέτωπη με την κοινωνική πραγματικότητα. Και είναι πολύ δύσκολο για μια γυναίκα που ήταν εξαρτημένη στις ουσίες να διεκδικήσει μια θέση ισότιμη και με σεβασμό σε όλους τους τομείς της ζωής της. Να μπορέσει να αναδείξει την προσωπικότητά της σε μια κοινωνία που θέλει τις γυναίκες διακοσμητικά στοιχεία και σκευή ηδονής χωρίς νόηση και δικαίωμα λόγου, γιατί τις υποτιμάει.

Η δυσκολία επομένως ξεκινάει από την κοινωνική επανένταξη που είναι μια μικρογραφία της κοινωνίας η οποία αποτελείται από άντρες και γυναίκες θεραπευόμενους, που έχουν τα δικά τους προσωπικά βιώματα και αντιλήψεις.

Καλούμαστε να διεκδικήσουμε μια θέση που μας αξίζει, όπως όλοι μας άλλωστε. Να δημιουργήσουμε ανθρώπινες σχέσεις έχοντας ως βάση το διάλογο, τη συλλογικότητα, την αλληλεγγύη, το σεβασμό και ένα κοινό στόχο: την απεξάρτησή μας.

Και αυτό από τη θεωρία στην πράξη είναι πολύ δύσκολο, αλλά όχι ακατόρθωτο. Με την βοήθεια των θερα-

πειτών μας, προσπαθούμε να κάνουμε πράξη όλες αυτές τις αξίες με όλες τις αντιπαραθέσεις και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε στο να αποδεχτούμε και να σεβόμαστε τη διαφορετικότητα του καθενός από μας. Σαν δεύτερο βήμα καλούμαστε να διεκδικήσουμε μια θέση στην αγορά εργασίας όπου κυριαρχεί ο ανταγωνισμός, ο νόμος του ισχυρού και ένα κλίμα ρατσισμού ενάντια στους τοξικομανείς ακόμα και στους απεξαρτημένους. Και το οποίο εντείνεται από το γεγονός ότι είμαστε γυναίκες.

Μην έχοντας μεγάλη εμπιστοσύνη στον εαυτό μου, βιώνοντας το ρατσισμό λειτουργούσα ρατσιστικά και στον ίδιο μου τον εαυτό. Αντί να είμαι περήφανη για μένα που είχα καταφέρει να βγω από τις ουσίες και που ήθελα να γίνω ένα ισότιμο μέλος στην κοινωνία, ντρέπομουν να το πω. Φοβόμουν πως δεν θα με προσλάβουν ή, αν το μάθουν, θα με απολύσουν ή θα μου φερθούν με λύπηση ή υποτιμητικά και με καχυποψία. Μου πήρε πολύ χρόνο να αποκτήσω τη δύναμη να μην υποκρίνομαι κάποια που δεν είμαι και να ψάξω μια δουλειά με ψηλά το κεφάλι και να είμαι ξεκάθαρη εγώ και η αλήθεια μου. Ήταν δύσκολο όμως με τη βοήθεια των θεραπειών μου το έκανα. Έχω μάθει πως η εμπιστοσύνη και ο σεβασμός κερδίζονται. Τώρα δουλεύω στο Έθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά και την Τοξικομανία' και είμαι με ανθρώπους που τους σέβομαι και με σέβονται γι' αυτό που είμαι, σε μια δουλειά που με ενδιαφέρει πολύ και μου δίνει κίνητρα να εξελιχθώ. Είναι πολύ σημαντικό να κάνεις μια δουλειά που να σε γεμίζει.

Είμαι με έναν άνθρωπο που είναι για μένα σύντροφος ζωής, που αγωνιζόμαστε και παλεύουμε μαζί να κάνουμε τα όνειρα μας πραγματικότητα και να πορευόμαστε με αξίες όπως σεβασμός, η αγάπη και η συντροφικότητα.

Έχω ανθρώπους στη ζωή μου που μου δίνουν δύναμη να συνεχίζω να αγωνίζομαι σε ατομικό και σε συλλογικό επίπεδο. Γιατί η τοξικομανία δεν είναι μια ανίατη νόσος του εγκεφάλου, γιατί ήμαστε άνθρωποι που αγωνιζόμαστε, γιατί απεξάρτηση για μας δεν σημαίνει μόνο απεξάρτηση από τις ουσίες αλλά αλλαγή τρόπου ζωής, και σκέψης. Είμαστε άνθρωποι, γυναίκες που προβληματιζόμαστε, αγωνιζόμαστε και διεκδικούμε μια ζωή με ανθρώπινες αξίες, ισοτιμία, σεβασμό και ενδιαφέρον. Διεκδικούμε τη ζωή αναγνωρίζοντας τη διαφορετικότητά μας.